

Syftet med Nätverket Renare Mark är att vara ett "Forum för att främja utvecklingen inom efterbehandling av föroreningar i mark och vatten".

Målet är att skapa ökad kontakt mellan olika aktörer, diskutera aktuella frågor och samarbeta med nordiska och europeiska nätverk i seminarier och workshops.

Styrelsen informerar

- Renare Mark förmedlar gärna kontakter via våra nordiska systemnätverk: Miljöringen i Norge, MUTKU i Finland och ATV i Danmark.
- Nätverket håller kontakt med Public Works and Government Services i Kanada. Eventuellt kommer ambassaden att hålla ett arrangemang kring mark-föroreningar till hösten. Hör av Er om Ni är intresserade av kontakter i Kanada!
- Renare Marks höstmöte är planerat till den 7-8 oktober i Helsingborg.
- Styrelsen tar gärna emot synpunkter och förslag angående föreningens kommande verksamhet.

Nätverket Renare Marks nyhetsbrev distribueras till samtliga medlemmar i nätverket via e-post. Nätverket är öppet för alla intresserade. Enskilt medlemskap kan tecknas av alla, för företag finns korporativa medlemskap. Mer information finns på nätverkets hemsida eller kan fås genom att skicka e-post till nätverket. Bidrag till Nyhetsbrevet tas gärna emot.

Redaktion:
 Krister Honkonen 031 - 61 14 10
 krister.honkonen@fastighet.goteborg.se
 Ingegerd Ask 08 - 695 6667
 ingegerd.ask@sweco.se
 Thomas Liljedahl 090 - 786 5464
 thomas.liljedahl@chem.umu.se

Ansvarig utgivare:
 Ordförande
 Lisa Ledskog 013 - 21 45 68
 lisa.ledskog@soilrem.se

Nätverket Renare Mark
 c/o Statens Geotekniska Institut
 581 93 LINKÖPING
 info@renaremark.nu
 http://www.renaremark.nu

Nätverket Renare Marks vårmöte 1-2 april 2003

Den 1-2 april i år samlades ca 250 personer på Frösundavik strax utanför Stockholm, för att delta i Nätverkets vårmöte. Temat för mötet, som för övrigt var det fjärde i ordningen, var Brownfield – eller konsten att återanvända förorenad mark och jordmassor. Ett späckat program med närmare 30 olika föreläsare från när och fjärran bidrog till intressanta och intensiva dagar.

Efter välkomsthälsning inledde Christer Egelstig med att definiera begreppen. Nu vet vi alla att brownfields är bebyggda områden som tjänat ut sin nuvarande användning och kräver förnyelse eller andra åtgärder. Därefter fick vi rapporter om hur arbetet med brownfields löper i ett antal av våra större städer. Vi fick även ta del av erfarenheter från andra länder, bland andra Holland, Danmark och Finland. Kaarina Laakso från Helsingfors Stads Miljöcentral berättade exempelvis hur illa det kan gå om man bygger ett bostadsområde på en gammal soptipp.

På eftermiddagen gick årsmötet av stapeln. Nyttillskotten i styrelsen är Eva Larsson, Länsstyrelsen i Värmland och Thomas Liljedahl, MCN. Årsmötet avslutades med en del diskussioner om föreningens fortsatta verksamhet. Vad ska vi mer göra än att arrangera seminarier? Kvällen avslutades med middag, underhållning och mingel.

Dag 2 ägnades bland annat åt exempel på hur efterbehandlingsarbeten har finansierats. Vi fick en lägesrapport angående vad som händer med riktvärden på internationell nivå. Vi fick också en demonstration av dataprogram för bearbetning av mätdata. Föreningssituationen i Stockholm belystes och riskerna med PAH i asfalt togs också upp. Även den juridiska aspekten av att sälja sanerade områden belystes. Summeringen höll Åker Eriksson från Golder i, vilken stundtals ledde till livliga diskussioner. För den som vill fördjupa sig i de olika fördragen rekommenderas de OH-bilder som finns utlagda på Nätverkets hemsida. Tack alla som bidragit till ett intressant och trevligt vårmöte!

Nätverkets nya styrelse

Lisa Ledskog, ordförande
 Christer Egelstig, vice ordf.
 Anneli Liljemark, sekreterare
 Jan-Erik Lindström, kassör
 Krister Honkonen, infoansvarig
 Karin Axelström, ledamot
 Thomas Liljedahl, ledamot
 Per Olsson, suppleant
 Eva Larsson, suppleant

CONSOIL

Den 12-16 maj samlades ca 900 deltagare från 28 länder i Gent i Belgien för "8th International FZK/ TNO conference on Contaminated Soil". Mötet handlade mycket om risker och om att möta en allmän opinion. Information till media, samhälle och boende. Mindre om siffror, mer om förtroende. Ca 10 svenskar deltog från Naturvårdsverket, länsstyrelser, konsult- och entreprenadsidan. Läs mer: www.consoil.de

Välbesökt temadag om platsspecifika riktvärden och åtgärds mål i Umeå

Marksaneringscentrum Norr arrangerade en temadag om platsspecifika riktvärden den 28 april på Umeå Universitet. Bland de 42 deltagarna fanns representanter från myndigheter, konsulter och MCN's forskare i norra Sverige.

Förmiddagen ägnades, genom föreläsningar av Mark Elert, Kemakta Konsult, och Yvonne Ohlsson, Sweco-Viak, åt en bakgrund och genomgång av det gällande svenska systemet, NV's rapporter om generella riktvärden och platsspecifika riktvärden, samt det nya beräkningsverktyget etc. Under eftermiddagen presenterades och diskuterades riskbedömning och åtgärds mål vid tre aktuella projekt, Köpmanholmens industriområde, Robertsfors bruk samt Scharins industriområde i Skellefteå. Riskbedömning och riskvärdering är en svår men för efterbehandlingsarbetet i stort av avgörande betydelse för slutresultatet. Bedömningarna innebär att man identifierar de mest kritiska parametrarna avseende toxicitet och biotillgänglighet. De aktuella exemplen demonstrerade bland annat betydelsen av pålitlighet i provtagning och analyser, samt att aktuell kunskap om ämnens egenskaper tillämpas. Även riskvärdering kopplat mot planlagd markanvändningen styr i praktiken åtgärds målen, varför det för framtiden blir av stort värde med en lätt tillgänglig och klar dokumentation om vad som lämnats kvar i marken efter sanering.

Dagen avslutades av Rune Berglind, FOI som gav motiv för direktmätning av biotillgänglighet och den forskning som bedrivs för etablering och vidareutveckling av biologiska mätmetoder för toxikologisk screening och riskbedömning av förorenad mark.

Mobil anläggning för termisk jordrening

Vid Högbytorp lite utanför Stockholm står Sveriges första mobila anläggning för termisk behandling av förorenad jord. Här har RGS 90 Sweden AB sedan december månad renat över 15.000 ton av PAH- och dioxinförorenad jord. Anläggningen är baserad på så kallad desorptionsteknologi, där jorden upphetas till så hög temperatur att de organiska föroreningarna bryts ner och avdunstar. De avdunstade föroreningens-komponenterna leds sedan i gasfas till en efterbrännkammare som effektivt destruerar alla organiska komponenter och därmed är den ursprungliga föroreningen destruerad. Överskottsvärmen återanvänds i ett slutet system, varvid man också slipper de luktobehag som ofta förbinds med rening av jord. Resultatet av processen är en effektiv nedbrytning av de tyngsta organiska föroreningarna i jorden. Jordmassor som är behandlade kan återanvändas i bl.a anläggningsarbeten. Metoden bidrar således till att minska uttaget av naturmaterial.

Anläggningen uppfyller Sveriges och EU:s strängaste miljökrav och anläggningens mobilitet ger ytterligare möjligheter till miljöbesparingar i form av minskade lastbils-transporter om jord på de svenska landsvägarna.

Med introduktionen av den mobila desorptionsteknologin i Sverige har RGS 90 Sweden AB startat ett nytt kapitel för jordrening i Sverige. Det är nu möjligt att behandla jord med föroreningstyper som hittills har deponerats eller förbränts på traditionella förbränningsanläggningar. Läs mer: www.rgs90.se

Angående budgetöverenskommelsen mellan regeringen och mp+v

Totalt ska 240 Mkr sparas i år i anslag till klimatåtgärder och förorenade områden. Fördelningen är dock inte klar men en gissning är att anslagen till förorenade områden skulle minskas med 100-150 Mkr (från 470 Mkr som är anslaget för 2003). Effekterna borde inte behöva bli så stora om det handlade om en engångsinbesparing, eftersom det inte är särskilt många projekt som i dag ligger i genomförandefasen utan i utredningsfasen. Skulle besparingar behöva göras även nästa år blir det dock kärt och konkurrens om pengarna, enligt Naturvårdsverket.

Renare Marks Höstmöte

hålls den 7-8 oktober i Helsingborg bl a på temat "undersökningar".

Kalendarium

Läs mer på www.renaremark.nu

SGF kurs:
Miljöundersökningar i fält
1-2 september, Bålsta
www.sgf.net

SGF kurs:
Miljötekniska markundersökningar
8-11 september, Bålsta
www.sgf.net

Renare marks Höstmöte
7-8 oktober, Helsingborg
www.renaremark.nu

SGF kurs:
Efterbehandling av förorenade områden
21-22 oktober, Bålsta
www.sgf.net

NICOLE Workshop "Sharing experience in the management of mega sites: towards a sustainable approach in land management of industrially contaminated areas."
30-31 oktober, Lille, Frankrike
<http://www.nicole.org>

COLDREM:s seminarium "Marksanering – forskning i praktisk tillämpning"

I Göteborg den 21 maj samlades branschen för att lyssna på resultat från forskningsprogrammet COLDREM (Soil Remediation in a Cold Climate). Höjdpunkter från forskningen varvades med kompetensanalys och frågan: Hur drar vi nytta av samarbete mellan forskning och näringsliv? Läs mer: <http://www.biotek.lu.se/Coldrem/>